

Behoort bij besluit van Burgemeester en
Wethouders van Zeist,

31-10-2025

Teammanager Ruimtelijke Ontwikkeling

Gemeente Zeist

Beheerplan

Historische hoofdstructuren Parkaanleg van Villa Nuova - Pestersbos

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Beheerplan	4
3	Projectgegevens	8
	Opdrachtgever	8
	Objectgegevens	8
	Bedrijfsgegevens	8

1 Inleiding

De parkaanleg van de buitenplaats Nuova in Zeist wordt komende jaren hersteld. Het park wordt in Zeist het Pestersbos genoemd. Een deel van het herstel zal plaats vinden door middel van doelgericht beheer.

Dit beheerplan beschrijft de doelen en beheermaatregelen voor het herstel en beheer van de historische hoofdstructuren van de parkaanleg. Het is een aanvulling op het definitief ontwerp van Buro Lubbers. De plankaart van het definitief ontwerp is gedetailleerd en voorzien van een legenda en een van de plandocumenten.

Op de onderstaande kaart (afb. 1) zijn streefbeeld(en) voor het beheer van de oevers aan de plankaart toegevoegd. De afbeeldingen 2 en 3 laten de historische inrichting van het parkdeel rond de vijver zien. Deze twee afbeeldingen bieden referentiebeelden voor de streefbeeld(en) van het herstel door beheer.

Afbeelding 1. Deel van de plankaart voor het herstel van het Pestersbos. Gemaakt door Buro Lubbers en aangevuld met de streefbeeld(en) rond de oevers van de vijver.

2 Beheerplan

Afbeelding 2. Circa 1900. Zichtlijn en uitzicht over de vijver richting de villa, met goed zichtbare belijning van oevers en paden en een variatie aan beplanting en groeivormen.¹

Afbeelding 3. Circa 1900. Uitzicht over de vijver en een knuppelbrug over een zijarm. De vijver heeft gemaaide oevers, treurbomen en waterplanten.²

¹ Onze Tuinen, jg 1, nr 10, p 145, met dank aan Korneel Aschman.

² Onze Tuinen, jg 1, nr 10, p 152, met dank aan Korneel Aschman.

parkelement	Streefbeeld/doel	maatregelen
Weide/grasveld	<ul style="list-style-type: none"> • Ovaal speelveld voor spel- en sport. • Structuur door variatie in grashoogtes en samenstelling, die de samenhang met het padenstelsel versterkt. • Verhoging biodiversiteit. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>12x/jaar maaien speelveld</i> • <i>6x/jr bladruimen</i> • <i>1x/jr maaien en afvoeren hoog kruidenrijk gras.</i> • <i>1x/jr herstel beschadigingen.</i>
Bermen	<ul style="list-style-type: none"> • Kleurcontrast met de paden, zodat de belijning van de paden goed zichtbaar is. • De zichtbaarheid van de structuur van het padenstelsel versterken met grasbermen van een ½ meter breed, aan beide kanten van het pad. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>12x/jr maaien</i> • <i>6x/jr bladruimen</i>
Ruigte in boom- en heesterranden	<ul style="list-style-type: none"> • Rond de vijver en de weide zijn de boom-heesterranden vrij van storende beplanting. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>2x/jr bosmaaieren</i> • <i>1x/jr houtige opslag en ruigte verwijderen en afvoeren</i> • <i>Het blad blijft liggen.</i>
Oever van de vijver	<ul style="list-style-type: none"> • De slingering van de open oeverlijn is goed zichtbaar, door de oeverrand met kort gras. Het korte gras loopt door tot aan de waterlijn. • De open oever biedt ruimte voor uitzicht op en over de vijver. • De illusie van oneindigheid en het versterken van het diepte-effect. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>6x/jr maaien</i> • <i>1x/3 jr snoei heesters en bomen</i> • <i>1x/jr herstel beschadigingen (gaten vullen en bij zaaien)</i>
Oever van de Vaartsloot	<ul style="list-style-type: none"> • De rechte sloot wordt omringd door bomen, heesters en ruigte. • Vanaf het noordoostelijke eind is een open uitzicht over het water. De openheid boven het water is minimaal 4 meter hoog. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1x/jr verwijderen storende ruigte</i> • <i>1x/jr verwijderen te laag overhangende takken van de bomen en struiken</i>

parkelement	Streefbeeld/doel	maatregelen
Bomen en heesters langs de vijver en zichtlijnen	<ul style="list-style-type: none"> • De hoogte van de landtong en de aanwezige dichte beplanting verstoppen het verloop van de oeverlijn. • Begeleiden zichtlijnen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Dichte beplanting zorgt voor versmalling van de zichtlijn: diepte-effect. ○ De gewenste beplanting mag over de oever hangen, maar de oeverlijn blijft zichtbaar: illusie van oneindigheid. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1x/jr verwijderen ongewenste heesters en bomen.</i> • <i>1x/jr snoei bomen en heesters voor verwijderen takken en creëren transparantie</i> • <i>1x/3 jr aanvullen beplanting</i>
Parkbosranden bomen en heesters	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud van de bomen en heesters. • Beslotenheid van het park. • Gevarieerde en fraaie randen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Verticale gelaagdheid van bomen, heesters en lage planten. ○ Variatie in vormen en kleuren. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1x/3 jr gewenste bomen en heesters vrij zetten door kap en snoei van omringende beplanting</i> • <i>1x/3 jr inboeten uitgevallen beplanting.</i>
Solitaire bomen en boomgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud van de bomen. • Creëren van de illusie van oneindigheid, doordat niet onder of de takken van de boom heen gekeken kan worden. • Uitzicht langs en tussen de boomstammen door. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1x/3 jr illusie: storende takken of beplanting verwijderen</i> • <i>1x/3 jr uitzicht: bomen geleidelijk opkronen en het onderste deel van de stam takvrij houden door snoei</i>
Zichtlijnen	<ul style="list-style-type: none"> • Van en naar de villa en de vijver. Daarbij is de villa een blikvanger. • Meerdere de vijver naar openheid of beplanting. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>6x/jr maaien</i> • <i>1x/jr opslag en ruigte verwijderen</i> • <i>1x/3 jr laag hangende en storende takken verwijderen van bomen en heester</i>
Waterpartijen	<ul style="list-style-type: none"> • Het water is helder en voldoende diep. • Het water is vrij van ongewenste waterplanten. • De oevers zijn stevig en behouden hun belijning. 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>1x/jr bladvangen</i> • <i>1x/jr ongewenste waterplanten verwijderen</i> • <i>1x/10 jr baggeren sliblaag</i> • <i>1x/jr in de eerste 5 jaar ingeklonken grond achter de nieuwe beschoeiing aanvullen.</i> • <i>1x/3 jr beschoeiing controleren en eventueel repareren</i>

parkelement	Streefbeeld/doel	maatregelen
Paden	<ul style="list-style-type: none"> • De paden en hun belijning zijn goed zichtbaar, geven structuur aan het parkbeeld en nodigen uit om te wandelen: <ul style="list-style-type: none"> ○ De paden contrasteren met de omgeving door hun lichte kleur. ○ De paden zijn vrij schoon (vrij van ongewenste hobbels en kuilen, blad, vuil, mossen en onkruid). 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>4x/jr onkruid en mosvrij maken</i> • <i>4x/jr schoonblazen</i> • <i>1x/jr kuilen vullen</i> • <i>1x/3 jr toplaag halfverharding aanvullen</i>

3 Projectgegevens

Opdrachtgever

Naam opdrachtgever : Gemeente Zeist
Adres opdrachtgever : Het Rond 1, Zeist

Objectgegevens

Naam object : Buitenplaats Nuova - parkaanleg/Pesterbos
Adres object : Utrechtseweg 46 3704 HD Zeist
Monumentnummer : 510209

Bedrijfsgegevens

Naam : Groen Erfgoed Nu
Onderzoek en advies :
Postadres :
Plaats : Driebergen-Rijsenburg
Telefoon :
E mailadres : @groenerfgoed.nu
Internet : www.groenerfgoed.nu
Datum : 18 mei 2025
Projectnummer : 2020-71 parkaanleg buitenplaats Nuova - Pestersbos

